

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

DIRECTORA D'INNOVACIÓ I NOUS NEGOCIS
GEORGINA FERRI

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ,
CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON
EDICIÓ DIGITAL
FRANCINA BOSCH
POLÍTICA

GERARD PRUNA
INTERNACIONAL

MÓNICA BERNABÉ
ECONOMIA

ALBERT MARTÍN
SOCIETAT

ELENA FREIXA
DEBAT

TONI GÜELL
CULTURA

LAURA SERRA
MÈDIA

ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS

TONI PADILLA
LLENGUA

ALBERT PLA
FOTOGRAFIA

XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT

FERRAN RODÉS
DIRECTOR FINANCER

XAVIER LINARES
DIRECTOR COMERCIAL

SERGI GERMÁN
DIRECTOR DE NEGOCI

ORIOL CANALS
DIRECTOR DE

TECNOLOGIA

MARC CAMPRODON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL
SUBSCRIPTOR:
93 275 11 10

subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL

Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD



EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

La naturalesa del 'momentum'

La perplexitat i el titubeig inicial de l'independentisme davant dels aldarulls de les darreres nits a Barcelona evidencien que aquest no era el tipus de *momentum* que esperava el sector intransigent encapçalat per Carles Puigdemont i Quim Torra per resoldre amb un vaitot la qüestió catalana. La mobilització via xarxes socials, sense un lideratge visible capaç de contemporitzar les accions impulsades, ha tingut un efecte imprevisit que va més enllà de l'esclat de la violència.

L'univers referencial del separatisme d'on provenen els presidents-activistes beu dels pronunciaments insurreccionals escenificats en edificis emblemàtics. En la pròpia tradició, del nacionalisme català de les proclames de 1931 i 1934 al Palau de la Generalitat; en l'estranger, el referent més emblemàtic és l'inici de l'Alçament de Pasqua irlandès de 1916 a l'oficina principal de correus de Dublín.

La imatge contemporània a la qual es podria remetre –malgrat la distància entre situacions i objectius, i amb fi exitós– seria la de l'atrinxerament de parlamentaris en el cop constitucional de 1993 a la Casa Blanca de Moscou, seu del Parlament rus. Aquest estil de *momentum*, amb un posicionament i uns seguidors defensant l'edifici a l'espera d'un decantament de la situació, és el que es podria haver donat el 27 d'octubre de 2017 i el que el govern Puigdemont va descartar no tancant-se ni al Parlament ni a Palau.

Després de la notificació de la sentència del Suprem, però, aquest clímax no va poder refer-se perquè la divisió en el si de l'independentisme va impedir acordar una resposta institucional conjunta i contundent. El més semblant a aquest *momentum* hauria estat, si hem de creure les filtracions periodístiques, el pla per resistir al Parlament del CDR sabadellenc detingut.

En canvi, els avalots de Barcelona empelten amb una tradició sindical i obrerista en la qual el separatisme històricament ha participat de manera tangencial i sense sentir-s'hi còmode, a més de ser-hi minoritari. El que veiem aquests dies entronca més amb la tradició d'enfrontament amb l'autoritat per expressar un malestar i forçar l'estat a cedir unes reivindicacions socials d'on beu un sector –no tot– de la CUP proce-



JOAN ESCULIES

ESCRITOR I HISTORIADOR

dent de l'anarcosindicalisme, o que hi està còmode, que no pas amb la d'ocupar edificis i defensar posicions simbòliques per supplantar un centre de poder per un altre.

El febrer d'enguany els investigadors Markus Holdo i Bo Bengtsson, de la Universitat d'Uppsala, van proposar un model per explicar per què es produeixen els avalots urbans. El primer element és l'aparició d'un incentiu local que abaixa el llindar per atrevir-se a participar-hi i apel·la a motius individuals (poca legitimitat institucional, ressentiment contra la policia, falta d'oportunitats laborals, guany d'estatus, etcètera). A continuació, un episodi desestabilitzador a partir del qual la violència

queda justificada i, en ser grupal, és menys perillosa i, fins i tot, emocionant per l'atenció mediàtica, per exemple.

Segons aquest model, la crida del Tsunami Democràtic a aturar l'activitat de l'aeroport del Prat va tenir el mateix efecte que quan en les pel·lícules de terror els protagonistes obren portes que permeten que en un món entrin esperits procedents d'altres. Era una protesta independentista, però aviat s'hi van colar grupuscles oportunistes que no n'eren. Igual que a França els joves de les *banlieues* aprofiten les mobilitzacions dels *armilles grogues* per expressar-se. De fet, segons Holdo i Bengtsson, els avalots són un *patchwork* de grups i interessos en què una minoria condueix les actuacions i un gruix més ampli fa de comparsa, bo i creient que és actor principal.

En l'etern joc de miralls entre Barcelona i Madrid, l'independentisme dur es nega a admetre que als avalots hi ha, a més dels propis, gent de procedència i interès aliè al moviment –més enllà d'infiltrats policials–, perquè demostraria una reivindicació heterogènia, feblesa i manca d'un objectiu alineat amb els interessos propis. Des del govern d'Espanya s'insisteix que la violència prové en essència de l'independentisme. Aprofita

el missatge que ha obert la porta a aquesta protesta per demostrar, fent campanya, l'acompliment de l'autoprofecia que vincula separatisme i violència.

Els dos plantejaments són falsos. El que ha fet la inspiració hongkonesa de l'independentisme, sense pretendre-ho, és trencar amb el propi univers referencial dels *momentums* vinculats a proclames i preses d'edificis. Com a molt, si l'acció del Tsunami s'hagués mantingut en el pla de la no-violència, s'hauria pogut incardinar amb referents passats com el de Lluís Maria Xirinacs o l'estudi que Macià va fer del moviment gandhià.

Com que no és així, ara a l'independentisme li costa ancorar el que passa en la seva pròpia tradició. Quan

va enterrar Terra Lliure, va voler oblidar també els aldarulls de principis dels anys vuitanta amb què acabaven les manifestacions de les Diades. Passats els anys, i sense reconèixer-s'hi malgrat estar d'acord amb l'afirmació que "cal fer alguna cosa" més que aplecs multitudinaris, no acaba d'entendre on duu el que una part del seu moviment fa.



ENRIC FONTCUBERTA / EFE

La inspiració hongkonesa, sense pretendre-ho, ha trencat amb l'univers referencial de l'independentisme